

V L A A M S P A R L E M E N T



Zitting 2006-2007

23 maart 2007

VERSLAG

– van het Rekenhof –

over het sectoraal wetenschappelijk onderzoek door Vlaamse hogeronderwijsinstellingen

VERSLAG

**namens de Commissie voor Onderwijs, Vorming, Wetenschap en Innovatie
uitgebracht door de heer Jef Tavernier**

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: mevrouw Monica Van Kerrebroeck.

Vaste leden:

de heer Werner Marginet, de dames Katleen Martens, An Michiels, Marie-Rose Morel, Linda Vissers;

de dames Cathy Berx, Kathleen Helsen, Sabine Poleyn, Monica Van Kerrebroeck;

de heer Ludo Sannen, mevrouw Anissa Tamsamani, de heer Robert Voorhamme;

de heer Karlos Callens, de dames Stern Demeulenaere, Laurence Libert.

Plaatsvervangers:

mevrouw Marijke Dillen, de heren Pieter Huybrechts, Stefaan Sintobin, de dames Greet Van Linter, Gerda Van Steenberge;

de heer Jos De Meyer, mevrouw Veerle Heeren, de heren Jan Laurys, Luc Martens;

de heren Dirk De Cock, Chokri Mahassine, Joris Vandenbroucke;

de dames Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Vera Van der Borght.

Toegevoegde leden:

de heer Jef Tavernier;

de heer Kris Van Dijck.

Zie:

40-B (2005-2006)

– Nr. 1: Verslag van het Rekenhof

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Onderwijs, Vorming, Wetenschap en Innovatie besprak op 9 maart 2007 het verslag van het Rekenhof over het sectoraal wetenschappelijk onderzoek door Vlaamse hogeronderwijsinstellingen met de heer Frank Vandembroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming.

Op vraag van de commissie namen de heer Adri De Brabandere, eerste-adviseur-revisor, en de heer Ivan Geysebergs, eerste auditeur, namens het Rekenhof deel aan de vergadering.

I. TOELICHTING DOOR DE HEER ADRI DE BRABANDERE, EERSTE-AUDITEUR-REVISOR, EN DE HEER IVAN GEYSEBERGS, EERSTE AUDITEUR, REKENHOF

De heer *Adri De Brabandere*, eerste-auditeur-revisor, wijst bij het begin van zijn toelichting op de twee invalshoeken: het sectoraal wetenschappelijk onderzoek, dat kennis aanbrengt voor specifieke beleidsdomeinen enerzijds, en de dienstverlening door hogeronderwijsinstellingen anderzijds. Bij dat laatste gaat het om de vergoede prestaties die ze verrichten voor derden, en die voortvloeien uit de er aanwezige kennis, de resultaten van onderzoek en technologie.

Daardoor heeft het voorliggende onderzoek ook twee onderdelen: een over de onderwijsinstellingen, en een over de Vlaamse overheid. Alle universiteiten en zeven hogescholen werden in het onderzoek betrokken. Het had plaats voor de reorganisatie in het kader van Beter Bestuurlijk Beleid, waardoor in het verslag nog de oude benamingen worden gebruikt. Alle departementen werden betrokken in het onderzoek evenals een selectie van de VOI's.

Zoals altijd hanteerde het Rekenhof de tegensprekelijke procedure. De bevindingen werden eerst aan de universiteiten, de hogescholen, de departementen en de VOI's voorgelegd en vervolgens aan de ministers. Pas na hun reactie werd het definitieve rapport opgesteld.

De heer *Ivan Geysebergs*, eerste auditeur, stelt in grote lijnen de resultaten van het onderzoek voor. Hij kondigt aan dat hij het eerst zal hebben over de toepassing van het dienstverleningsdecreet en

de dienstverlening van de hogeronderwijsinstellingen geplaatst in hun strategie en beleid. Daarna volgt de vaststelling van de onderzoeksbehoeften en -prioriteiten van de Vlaamse administraties, VOI's en DAB's, evenals de gunning van de onderzoeksopdrachten.

Wat het eerste onderdeel betreft, leert het onderzoek dat alle instellingen een dienstverleningsreglement hebben, waarin zij zelf hun prestaties op dat vlak regelen. Daarmee beantwoorden zij alle aan een verplichting die door het decreet wordt opgelegd. Bij de universiteiten werd vastgesteld dat de decretaal voorgeschreven voorafgaande toestemming aan personeelsleden om diensten te verlenen aan derden, ontbreekt bij routinematige prestaties. Dat is op zich wel te verwachten, maar vormt toch een probleem: door het ontbreken van de globale toestemming is er ook vaak geen controle. Ook voor gewone opdrachten is er eigenlijk te weinig controle op offertes en betalingen.

Bij de hogescholen verlopen de zaken correcter, maar dat is vooral omdat ze minder actief zijn inzake dienstverlening. Tot slot over dit punt merkt de heer Geysebergs op dat slechts twee grote universiteiten en één hogeschool gebruikmaken van de decretale mogelijkheid om persoonlijke vergoedingen toe te kennen aan de personeelsleden in het kader van de dienstverlening, ook al staan de meeste reglementen dat toe.

Verder werd ook de meldingsplicht uit artikel 21 van het dienstverleningsdecreet onderzocht. Het betreft de deelname aan vzw's. Dat is van belang omdat ook in de nieuwe regeling voor de universiteiten de controle op de uitbating van de kennis van de universiteiten werd opgenomen. Men heeft vastgesteld dat de instellingen niet aan hun personeelsleden vragen aan welke vzw's ze deelnemen, al controleert men wel nevenactiviteiten. Personeelsleden geven die correct aan, zo blijkt, wat voor een stuk op hetzelfde neerkomt. Probleem is wel, stelt de spreker, dat de toestemming uitsluitend wordt verleend op basis van de beschikbaarheid van het personeelslid en niet op basis van de aard van de activiteiten. Men heeft dus alleen oog voor het tijdsgebruik. Dat maakt het mogelijk om activiteiten voor eigen rekening uit te voeren, die passen binnen de dienstverlening van de instelling en dus voor haar rekening zouden kunnen worden gepresteerd.

Vervolgens gaat de heer Geysebergs in op het tweede onderdeel van het onderzoek, waarin werd nagegaan hoe de instellingen hun diensten organi-

seren en wat hun beleid is ten aanzien van de vraag van de overheid en de privésector naar prestaties in het kader van de wetenschappelijke en maatschappelijke dienstverlening. Alle contracten van enige betekenis werden per begrotingsjaar onderzocht. Blijkt dat 33 percent van de onderzoekscontracten van de Vlaamse overheid worden gegund aan Vlaamse hogeronderwijsinstellingen. Een steekproef leert dat slechts 13 percent van de aangeschreven hogescholen en 24 percent van de universiteiten een offerte indient.

Bij de zoektocht naar een verklaring voor deze lage cijfers, kwam het Rekenhof terecht bij de specifieke onderzoekscoördinerende diensten van de instellingen. Het hof stelde vast dat alle universiteiten over een afzonderlijke en aanspreekbare dienst beschikken, maar de dienst heeft beperkte activiteiten: hij geeft opdrachten door, maar doet niet aan opvolging en ontwikkelt geen beleid. Andere oorzaken van de beperkte belangstelling zijn financieel (te lage voorgestelde vergoedingen of problemen met de aanrekening van de overheadkosten), organisatorisch (de vraag komt op een slecht ogenblik) en het feit dat dergelijke ad hocopdrachten minder interessant zijn voor de academische loopbaan.

Daarna behandelt de heer Geysebergs het derde onderdeel, de onderzoeksbehoeften en -prioriteiten van de Vlaamse administratie. Het Rekenhof stelde vast dat de departementen hoofdzakelijk gebruikmaken van universitaire steunpunten ofwel zich voornamelijk baseren op de ministeriële beleidsnota's, waarbij de kabinetten zelf welbepaalde en losse onderzoeksopdrachten voorstellen, buiten de steunpunten om. Het departement Onderwijs neemt een uitzonderlijke positie in, want het beschikt over een besluit dat specifiek de manier regelt waarop het onderwijskundige beleid en praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek moet gebeuren. Er is ook een afzonderlijke dienst voor bevoegd.

Het Rekenhof heeft voorts onderzocht welke problemen er nog zijn bij de gunning, meer bepaald de marktraadpleging en het respect voor de wetgeving op de overheidsopdrachten. Het stelt vast dat de meeste departementen problemen hebben met het begrip 'opdrachten inzake onderzoek en ontwikkeling'. Men kent de definitie slecht, evenals de gevolgen voor de gunning. Dat zorgt evenwel niet voor grote inbreuken, omdat veel opdrachten erg beperkt zijn. Als het om grote opdrachten gaat, maakt men bovendien in de praktijk geen gebruik van de uitsluiting van de toepassing

van de overheidsopdrachtenwet voor echte O&O-opdrachten. Het gebruik van de onderhandelingsprocedure wordt zelden gemotiveerd. Het Rekenhof stelde voorts vast dat bij de toepassing van de onderhandelingsprocedure vaak sprake is van een gebrekkige en beperkte marktverkenning.

Er worden onvergelykbare inschrijvingen ontvangen omdat de aangeschreven in veel gevallen gevraagd wordt zelf een onderzoek te formuleren. Dat leidt volgens de geauditeerde tot innovatie en vrije voorstellen, maar maakt een vergelijking van prijs en kwaliteit onmogelijk.

Los van de manier waarop de markt wordt geraadpleegd, wijzen de universiteiten nog op enkele andere problemen. Wanneer universiteiten in concurrentie met privébedrijven deelnemen aan een marktraadpleging op basis van de wet op de overheidsopdrachten, wordt aan universiteiten een striktere kostenverantwoording opgelegd. Wanneer het om een klein budget gaat, zijn universiteiten geneigd om niet in te schrijven. Om in concurrentie te treden zouden de loonkosten van het universiteitspersoneel soms te hoog zijn.

In het onderzoek van het Vlaamse beleid werden enkel die VOI's bekeken met een belangrijk budget. Publicaties en gunningen verlopen volgens de wet op de overheidsopdrachten. Een vastgesteld probleem is dat de opdracht algemeen wordt omschreven. Het gevolg daarvan is dat indieners de inhoud van het onderzoek bepalen. Er zijn geen garanties dat men de beste kwaliteit en prijs verkrijgt. Het onderzoek kan niet worden vergeleken. De VOI's benadrukken dat de kans op innovatie zo groter is.

De heer *Adri De Brabandere* vat de belangrijkste conclusies samen. Het beleid van onderwijsinstellingen is te weinig gericht op dienstverlening, in het bijzonder op sectoraal wetenschappelijk onderzoek voor de overheid. De coördinerende onderzoeksdiensten voeren een zwak beleid en spelen geen stimulerende rol. De personeelsleden kunnen nevenactiviteiten uitoefenen die concurrentie vormen voor de dienstverlening.

Aan de kant van de Vlaamse overheid spelen de universitaire steunpunten een positieve rol. De vraag naar onderzoek blijft toch nog te veel versnipperd. Veel opdrachten worden ad hoc bepaald en gegund. Bij het toepassen van de wetgeving op de overheidsopdrachten wordt nauwelijks onderscheid gemaakt tussen onderzoek en ontwikkeling, en studieopdrachten. Ten slotte is er geregeld on-

volkomen marktverkenning.

Het rapport bevat aanbevelingen en de antwoorden van de minister van Onderwijs en van de minister van Wetenschapsbeleid.

II. ANTWOORD VAN DE MINISTER

De heer *Frank Vandenbroucke*, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, stelt dat zijn reactie op het rapport van het Rekenhof als bijlage bij dit rapport is opgenomen. Hij zal de brief niet aflezen, maar wil toch op een aantal punten ingaan. Hij gaat eerst in op de opzet van het rapport. Het Rekenhof schrijft: “Het Rekenhof heeft op verzoek van het Vlaams Parlement de deelname onderzocht van Vlaamse hogeronderwijsinstellingen aan sectoraal wetenschappelijk onderzoek. Daarnaast ging het na hoe de Vlaamse administratie de vraag naar dergelijke onderzoeksopdrachten organiseert en hoe de gunning ervan verloopt.”.

De minister merkt op dat het Rekenhof tegelijk ook gekeken heeft naar de wijze waarop de instellingen omgaan met de dienstverlening in het algemeen. Het Rekenhof heeft daartoe een verband gelegd met het beleid van de instellingen met betrekking tot de uitoefening van nevenactiviteiten van personeelsleden.

Vervolgens gaat de minister in op de vraag wat de conformiteit is van de reglementering met het dienstverleningsdecreet. In het rapport staat: “Alle universiteiten en onderzochte hogescholen hebben een dienstverleningsreglement goedgekeurd, in uitvoering van het dienstverleningsdecreet. Volgens de reglementen dienen dienstverleningsovereenkomsten door de rector of de algemeen directeur te worden ondertekend. Een aantal universitaire reglementen maakt daarop een uitzondering voor repetitieve prestaties, wat niet overeenstemt met het dienstverleningsdecreet. Aan de universiteiten verbinden de personeelsleden vaak de instelling zonder voorafgaande toestemming van het bestuur. De controle, ook die a posteriori, is niet helemaal sluitend. Weinig instellingen maken gebruik van de mogelijkheid persoonlijke vergoedingen uit te keren als instrument om de dienstverlening te stimuleren.”.

De minister verwijst naar het antwoord dat hij per brief aan het Rekenhof heeft overgemaakt. Hij kan de conclusies van het Rekenhof bij deze paragraaf

grotendeels volgen. Hij onderschrijft de filosofie van de aanbeveling van het Rekenhof om ook voor routinematige opdrachten de plicht van toestemming van het universiteitsbestuur in te voeren, zij het eventueel op jaarbasis. Hij kan dat volgen omdat het bestuur zo de controle behoudt. De aanbeveling zou hij anders formuleren: “personeelsleden kunnen routinematige opdrachten uitvoeren zonder voorafgaande toestemming van het bestuur van de instelling, maar moeten hierover wel jaarlijks rapporteren.”.

De minister kan ook de redenering van het Rekenhof onderschrijven met betrekking tot de medeondertekening van offertes door het instellingsbestuur als de inschrijver er toe gebonden is om bij gunning de opdracht uit te voeren tegen de in de offerte opgenomen voorwaarden. Dat is weliswaar alleen het geval als het gaat om opdrachten in het kader van de wetgeving op de overheidsopdrachten. Dat is niet het geval als het gaat om wetenschappelijke onderzoeksopdrachten

Verder concludeert het Rekenhof dat de universiteiten en de hogescholen weinig gebruikmaken van de mogelijkheid om persoonlijke vergoedingen uit te keren aan de personeelsleden die een dienstverleningscontract hebben uitgevoerd. Voor wat dit punt betreft kan de minister de reactie begrijpen van de secretaris-generaal van het departement Onderwijs en Vorming. Hij schreef: “Wellicht past dit soort extra vergoedingen niet echt in een academische cultuur maar eerder in een bedrijfscultuur waar het aantal prestaties telt. Bovendien kan hierin het gevaar schuilen dat de aandacht verschoven wordt van onderwijs en onderzoek (de primaire opdrachten van een universiteit) naar dienstverlening.”.

De minister wil dat weliswaar niet verabsoluteren en zo het signaal geven dat het toekennen van persoonlijke vergoedingen in de academische wereld niet hoort. Op dat vlak heerst soms een bepaalde schroom, die inderdaad remmend kan werken om bijkomende opdrachten in het kader van dienstverlening uit te voeren. Tegelijk, en daar doelt de secretaris-generaal volgens de minister op, moeten vermeden worden dat de balans te veel naar de andere kant zou overhellen en dat academisch en onderwijzend personeel precies omwille van die vergoedingen de prioriteiten zou verschuiven van het onderwijs en het onderzoek naar de uitvoering van dienstverleningsopdrachten.

Vervolgens gaat de minister in op het toezicht op nevenactiviteiten. Het rapport zegt: “Tussen de

instellingen en hun personeelsleden kan een zekere concurrentie bestaan op het vlak van de return van de verworven kennis. Het is dan ook belangrijk dat de instellingen op de hoogte blijven van de eventuele activiteiten van hun personeelsleden buiten hun opdracht. Artikel 21 van het dienstverleningsdecreet hield slechts een beperkte controle in: de personeelsleden dienden hun deelname te melden aan de oprichting en werkzaamheden van vzw's of andere rechtspersonen die dienstverleningsactiviteiten van de instelling overnemen. Uit het onderzoek blijkt echter dat de universiteiten en de meerderheid van de hogescholen bij hun personeelsleden geen specifieke inlichtingen hebben ingewonnen over dergelijke deelnames. Op basis van de cumulatieregelgeving beoordelen de instellingen de nevenactiviteiten van hun personeelsleden louter op basis van hun beschikbaarheid voor de instelling, niet op basis van de aard van de activiteiten. Het onderzoek van de cumulatielijsten heeft uitgewezen dat personeelsleden voor eigen rekening activiteiten uitoefenen die zich binnen het wetenschapsdomein van hun instelling situeren.”.

De minister verwijst in eerste instantie naar zijn brief aan het Rekenhof. Over de opportuniteit om artikel 21 van het dienstverleningsdecreet af te schaffen, verwijst hij naar het antwoord van de secretaris-generaal van het departement Onderwijs en Vorming.

Wat de kwantiteit en de kwaliteit van de cumulatie betreft, grijpt hij terug naar de toelichting bij artikel 74 van het universiteitendecreet. Daaruit volgt dat de beschikbaarheid het belangrijkste, zo niet het enige criterium is dat de universiteiten dienen te toetsen bij de beoordeling van aanvragen voor de uitoefening van nevenactiviteiten. Het Rekenhof suggereert om de instellingen de bevoegdheid te geven om ook de inhoud van de nevenactiviteiten te beoordelen om zo te vermijden dat de personeelsleden buiten hun opdracht activiteiten ontplooiën die de instelling zelf als dienstverlening had kunnen verrichten.

Er valt volgens de minister iets te zeggen voor een zekere inhoudelijke beoordeling van de nevenactiviteiten. Men zou kunnen aannemen dat een instelling zich vragen moet kunnen stellen bij een nevenactiviteit die indruist tegen alles waar een universiteit of hogeschool voor staat. Maar hij twijfelt of men zo ver moet gaan als het Rekenhof voorstelt. Universiteiten en hogescholen zitten niet in een competitieve context waarin winstmaximalisatie het hoogste adagio is. Hij ziet niet in waar-

om universiteiten en hogescholen hun personeelsleden in alle omstandigheden moeten kunnen verbieden hun kennis te gebruiken voor adviesopdrachten buiten de opdracht in hun instelling.

Het komt hem voor dat het Rekenhof andere bepalingen niet in ogenschouw heeft genomen. Hij denkt aan de voorschriften dat de vermogensrechten van vindingen van personeelsleden in het kader van hun onderzoeksopdracht aan de universiteit, uitsluitend toekomen aan de universiteit. Personeelsleden kunnen hun vindingen niet zelf te gelde maken. Vergelijkbare bepalingen gelden voor de hogescholen. Dat is een cruciale bepaling voor de vrijwaring van de vermogenspositie van de instellingen.

Dat personeelsleden activiteiten buiten hun opdracht ontplooiën die de instelling eventueel zelf als dienstverlening had kunnen verrichten, vindt hij op zich niet zo problematisch. Naar zijn inzicht zal de omvang daarvan beperkt zijn, gelet op het feit ook dat de vermogensrechten op vindingen toekomen aan de instellingen zelf. Men kan dat beschouwen als een uitvloeisel van de maatschappelijke rol van de academicus. Men kan zich ook afvragen of adviesverlening en consultancy echt behoren tot de kernopdrachten van een universiteit of een hogeschool. Ze nemen in deze sector alleszins geen unieke of bevoorrechte positie in. Hij begrijpt dat ze zich als instelling hier niet altijd op willen profileren en op dat vlak ruimte laten aan hun personeel om daarin op eigen initiatief en in eigen naam actief te zijn. Instellingen en individuele personeelsleden lijken daarin een evenwicht te vinden. Hij heeft alleszins niet de indruk dat er aan deze of gene kant onvrede zou zijn over de voorschriften met betrekking tot de nevenactiviteiten.

Ten slotte mag niet vergeten worden dat de blijvende band van sommige personeelsleden met de beroepspraktijk vaak een meerwaarde oplevert voor de instelling. Meer nog, ze is niet zelden de reden geweest om net die mensen in dienst te nemen. Beroepspraktijk en academische opdracht kunnen mekaar inderdaad onderling bevruchten.

Vervolgens reageert de minister op het hoofdstuk over de respons op onderzoeksoproepen. Hij citeert opnieuw uit het rapport: “Het Rekenhof onderzocht bij een selectie van hogeronderwijsinstellingen de respons op onderzoeksoproepen van het MVG en de VOI's. De reactiegraad lag in de steekproef op minder dan 25 percent. In iets meer dan 30 percent van de overeenkomsten die vol-

gens de begrotingskwalificatie onderzoek of ontwikkeling inhouden, blijkt een hogeronderwijsinstelling uitvoerder te zijn.”.

De minister verwijst opnieuw naar zijn antwoord aan het Rekenhof. Hij heeft begrip voor de verschillende redenen die de universiteiten aangeven waarom ze niet altijd reageren op onderzoeksoproepen van de overheid. Het sluit zich ook aan bij het antwoord van de secretaris-generaal van het departement Onderwijs en Vorming inzake het dekken van de integrale economische kosten. Dit blijft voor overheidsdiensten een moeilijk punt. Hij vreest dat de reactie van de instellingen terughoudend zal blijven zolang dit principe geen algemene ingang vindt bij opdrachtgevers.

Deze opmerking van het Rekenhof moet volgens de minister ook in verband worden gebracht met de discussie over de hoogte van de overhead. Bij besluit van de Vlaamse Regering werd de hoogte van de overhead voor het sectoraal onderzoek beperkt tot 10 percent. De instellingen hebben herhaaldelijk aangeklaagd dat dit onvoldoende is om de economische kosten van het onderzoek te dekken. Dat leidt ertoe dat de instellingen een deel van de economische kosten moeten verhalen op andere middelen, zoals de eerste geldstroom. Dat kan niet de bedoeling zijn. Hij zal aan de Vlaamse Regering voorstellen om het besluit te wijzigen en het percentage van de overhead op 17 percent te brengen, zoals de VLIR dat heeft gevraagd.

Hoe worden onderzoeksoproepen behandeld? Het rapport stelt: “Alle universitaire instellingen hebben een specifieke dienst voor onderzoekscoördinatie opgericht. Bij de hogescholen heeft slechts de helft van de onderzochte instellingen een eigen gespecialiseerde dienst. De afwezigheid van een dergelijke extern herkenbare dienst bemoeilijkt de aanspreekbaarheid. De universitaire diensten voor onderzoekscoördinatie treden enkel op als transitdienst van de onderzoeksoproepen. De beslissing om al dan niet aan dergelijke oproepen gevolg te geven, wordt door het ZAP-lid of de onderzoeksgroep genomen. Voor hun eerder terughoudende reactie op de oproepen halen de universiteiten in hoofdzaak financiële en organisatorische oorzaken aan. Dit type van onderzoek zou ook slechts beperkt bruikbaar zijn voor de academische carrière van de personeelsleden.”.

Volgens de minister leidt deze opmerking tot een discussie over wat dienstverlening is. In het universiteitendecreet werd de term ‘wetenschappelijke dienstverlening’ gebruikt, in het hogescholen-

decreet de term ‘maatschappelijke dienstverlening’. In het structuurdecreet staat dat de hogescholen en universiteiten werkzaam zijn op het gebied van de wetenschappelijke en maatschappelijke dienstverlening.

Wetenschappelijke dienstverlening is een belangrijke taak van de universiteiten en hogescholen. In de zin van industriële onderzoekscontracten en samenwerking met het bedrijfsleven waarbij nieuwe wetenschappelijke kennis en inzichten groeien, zit dat zelfs in de lift. Op dat vlak scoren de Vlaamse universiteiten zeer goed in Europees verband. Dat wordt ook aangemoedigd met de middelen van het Industrieel Onderzoeksfonds (IOF).

Dienstverlening in de zin van kleine studieopdrachten, consultancy en repetitieve prestaties staat volgens de minister heel wat minder hoog op het prioriteitenlijstje. Als universiteiten of hogescholen dergelijke diensten verlenen, moeten de kosten die daarmee gemoeid zijn daarom volledig door de opdrachtgever gedekt worden, zodat de instellingen niet moeten interen op de middelen die bestemd zijn voor onderwijs en onderzoek. Omgekeerd zouden de instellingen voor dit soort opdrachten ook niet aan concurrentievervalsing mogen doen door cross subsidiëring vanuit bijvoorbeeld hun eerste geldstroom.

Over de bestuurlijke boodschap schrijft het rapport: “Het Rekenhof heeft op verzoek van het Vlaams Parlement de deelname onderzocht van de Vlaamse universiteiten en hogescholen aan het sectoraal wetenschappelijk onderzoek van de Vlaamse overheid. Daarnaast ging het na hoe de Vlaamse administratie de vraag naar dergelijke onderzoeksopdrachten organiseert en hoe de gunning ervan verloopt.”.

Voorts zegt het Rekenhof in zijn rapport: “De hogeronderwijsinstellingen zouden beleidsmatig meer aandacht moeten besteden aan hun dienstverlening, die samen met onderwijs en onderzoek tot hun decretale zending behoort. Het onderzoek toont aan dat er nu onvoldoende sturing is vanuit het bestuur van de instelling of vanuit coördinerende diensten. Het personeelslid of de onderzoeksgroep kan zelf beslissen of ze al dan niet aan onderzoeksoproepen gevolg geven.”.

Deze boodschap staat volgens de minister haaks op de inspanningen en de resultaten van de universiteiten, en voorlopig nog in mindere mate de hogescholen, in belendende domeinen. De univer-

siteiten voeren met succes een expliciet beleid met betrekking tot de samenwerking met het bedrijfsleven. De interfacediensten zijn goed uitgebouwd en leveren dito prestaties. De inkomsten uit contractonderzoek met het bedrijfsleven van de Vlaamse universiteiten en het aantal spin-offs die voortvloeien uit onderzoeksvindingen aan universiteiten en hogescholen, zijn in Vlaanderen relatief hoog. Blijkbaar besteden de universiteiten en de hogescholen in globo meer aandacht aan deze wetenschappelijke dienstverlening dan aan het binnenhalen van studie- en consultancyopdrachten en dergelijke. Het is nog maar de vraag of dit werkelijk een verkeerde prioriteitstelling is.

De verslaggever,

De voorzitter,

Jef
TAVERNIER

Monica
VAN KERREBROECK
